

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil]
rândul cu litere garmond.

Nr. 102/1914 F. G.

CONCURS.

Pentru conferirea de burse (stipendii) din «Fundatiunea Gozsdu» pe anul școlar 1914/15 la școlile medii,* facultăți, universități și școlile de cadeți la armata comună și honvezi, — se publică următorul concurs:

1. Concurentul să documenteze cu documente originale sau autenticate de notarul public:

a) că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe gr.-orientale române, — spre care scop se recere extrașul din matricula botezaților, provăzută de clauzula parohului competent, că și de prezent aparține bisericii greco-orientale române;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, — spre care scop studenții dela școlile medii să prezinte atestatul despre anul școlar 1913/14, iar cei dela facultăți și universități indicele despre toate semestrele ascultate până acum;

c) că are avera proprie și a părinților nu e de ajuns să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, — spre care scop să producă atestat dela direcția politică competentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie scris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot, ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie scris din partea protopresbiterului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, să producă atestat oficios

* Pentru orientare se notează, că la conferirea bursei în senzul actului fundațional fiind preferați concurenții dela studiile superioare, — pentru cei dela școlile medii numai 3-4 burse se votează anual.

FOIȘOARĂ.

Botezul lui Eminescu.

— Amintiri din copilărie. *) —

Dumbrăvenii din Moldova, ținutul Botoșani, era o moșie cu patrusprezece sate și cătune, toate pe șes mănăs, cu ceva pădure; moșie mai puțin poporată, dar de trei ori mai întinsă decât unele principate germane, state întregi, cu domnitori suverani.

Dumbrăvenii nu se aflau departe de Dumușeni — ținutul Dorchoiu — una din moșiile părintelui meu, locuită de familie peste vară. Iarna, p'atunci, era petrecută la Botoșani, locul nașterii mele. Din apropierea moșiilor, cred, s'a înrămat cunoștința și amicii boierului Constantin Balș Dvorarinul (nobil rusesc), proprietarul Dumbrăvenilor și a părintelui meu, boier bucovinean, strămutat în acele părți, pe la anii 1835.

*) Venerabila doamnă *Constanța de Dunca Schiau*, trimțându-ne spre publicare aceste amintiri, din prilejul împlinirii primului sfert de veac dela moartea marelui nostru poet *Mihail Eminescu* (decedat în 15 Iunie v. 1889), ne comunică faptul, că pe temeiul celor cuprinse în aceste amintiri, prințesa *Catița Ghica*, ca proprietară a moșiilor Dumbrăveni, a făcut cercetări amănunțite și s'a convins despre veracitatea celor spuse de doamna *Constanța de Dunca Schiau*, ridicând apoi un monument comemorativ în parcul de lângă casa în care s'a născut, la 1849, *Mihail Eminescu*, fiul lui *Eminovici*, Român bucovinean, fost administrator al moșiei Dumbrăveni, pe atunci proprietatea lui Balș, trecută apoi prin moștenire la prințesa *Catița Ghica*, născută Balș. Locul nașterii lui *Eminescu* e deci Dumbrăveni, nu acolo unde vreau acum alții să-l caute și să-l găsească.

Redacțiunea.

despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arete în petițiune specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile precum și aceea, dacă folosește și altă bursă.

4. Bursele pentru străinătate se acoardă numai condiționat dela obținerea concesiunii ministeriale.

5. Petițiunea instruată cu documentele sus amintite este a se adresa *Reprezentanței Fundațiunii lui Gozsdu (Nagyszeben, Fleischer g. 45)* până la 23 Iulie (5 August) a. c.

6. Toți bursierii actuali sunt provocați, ca până la 2/15 Iulie a. c. să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1913/14, căci altcum se va sista bursa, respective ajutorul avut.

7. Petițiunile defectuos instruate sau sosite după termen nu vor fi considerate.

8. Concurentul să indice în petițiune locul și posta ultimă, unde este a i se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Sibiiu, 5/18 Iunie 1914.

Presidiul Reprezentanței.

După vizita Țarului.

Toate ziarele mari europene s'au ocupat pe larg cu marele eveniment, acum de curând întâmplat, — cu vizita pe care a făcut-o țarul Rusiei și familia sa casei domnitoare române la Constanța, căutând fiecare să explice însemnătatea cea mare a vizitei din punctul de vedere al intereselor statului propriu. Astfel presa franceză și rusă jubila și nuși putea ascunde bucuria, că s'a făcut în fine un pas hotărâtor, pentru că România să fie atrasă cu

total în apele triplei înțelegeri, pe când ziarele din Germania și Austria căutau să se mângăie cu aceea, că nu s'a făcut nimica la Constanța, decât s'au schimbat câteva cuvinte prietenești, încolo toate rămân așa cum au fost. România nu e perdută pentru tripla alianță, din care a făcut parte până acuma, pentru că România nu poate uita actul de nedreptate ce-i s'a făcut din partea Rusiei prin răpirea Basarabiei!..

Adevărul, curatul adevăr, firește, va fi și aci de căutat la mijloc: nu s'a făcut nimica la Constanța, și totuși se va fi făcut ceva, pentru că Domnitori, cari multă vreme nu s'au prea înțeles și nu s'au văzut, nu se înțâlnesc, nu se îmbrățișează și sărută pentru a se înțelege, că ce au să facă împreună în viitor, ci pentru a sigila o înțelegere oare-care deja legată între ei pe altă cale.

Dar nu aceea ne interesează pe noi, că presa din străinătate ce părere are despre aceasta însemnată vizită, ci că cum e privită ea din parte românească, din partea celor în prima linie interesați?

Și-a spus cuvântul asupra vizitei acesteia domnul *Octavian Goga*, apreciind evenimentul din punctul de vedere înalt național, a apreciat apoi vizita Țarului domnul *G. Diamandi*, din punct de vedere curat politic și cu ținerea în vedere a intereselor statului român, și avem și părerile domnului maior în retragere *George Fleșariu*, care judecă lucrurile din punctul de vedere al intereselor monarhiei noastre austro-ungare. Vom da deci pe rând toate aceste interesante și divergente păreri. Domnul *Octavian Goga* scrie (în «Universul»

din București) despre vizita Țarului următoarele sub titlul

Umbra Basarabiei:

Nu e menirea acestor rânduri să descifreze senzațiile deosebite ale clipei, când M. S. I. Țarul a călcat pe pământul României. Astronomii politici își vor face desigur profețiile lor, judecând constelații vechi și noi, vestind bucurii ori dezastre; diplomații vor tănu în surâsul fin calculul interesului lor, câtă vreme militarii vor face combinații strategice, schițând cu răceală harta viitorului. Se vor încrușișă atâtea gânduri și patimi, cari vor trece departe peste hotarele țării, ca valorile călătoare ce ating coastele cetății lui Ovidiu. Noi nu le putem urmări în drumul lor; nici puterile nu ne ajută, nici dorința nu ne mână. E de datoria noastră însă, de umili cetitori ai conștiinței unui neam, să privim în zi de sărbătoare mai adânc ca de obicei în noi înșine și să spunem tuturor ce-am găsit acolo.

Această zi e atât de nouă, atât de neobișnuită, că face să ne tresară sufletul mai puternic ca altădată. Plutește parcă astăzi deasupra capetelor noastre ceva din fiorul marilor primeniri cari se abat numai din veac în veac și simțim solemnitatea gravă a clipei rare, când un popor e dator să-și asvârle marile lui adevăruri în cumpăna istoriei universale. De aceea glasul conștiinței publice trebuie să vorbească astăzi mai limpede ca oricând, fără reticențe și fără podoabe...

Nu ne vom tănui deci bucuria, de care e pătruns acum neamul nostru întreg dela gurile Dunării și până sus la malul Tisei, văzând cinstea de care se împărtășește regatul român.

Studii făcute pe la facultăți germane, un spirit înalt, cercetător, cu totul filozofic, caracterizând pe noii amici, ambii europeni, cum puțini erau p'atunci, relațiile lor deveniră tot mai strânse și intime. Constantin Balș m'a și botezat.

Dumușenii fură vânduți. Părioții mei se mutară la altă moșie ce aveau în țara de jos. Acum locuim iarna la Galați. Vizitele la Dumbrăveni totuși nu încetară. Vizitele la Balș se reînnoiră mai des. Când și moșia noastră Rânzești trecu în alte mâni, precum trecuse Dumușenii, Cereșul-Banilă și Slobozia-Dunca din Bucovina, și când ne așezarăm la Iași.

În acel timp, de la anii 1835 la 1845, nașul meu fusese și mai harnic la vânzare decât tata. El înstrăinase cam la patruzeci de moșii cronomisite în Basarabia-rusească. Este adevărat, că unele din aceste merse-seră în dar de cumetrie, pe la Rușii puternici, bunăoară Cahulul, domeniu ce astăzi valorează milioane.

Boerul Constantin Balș avea ceva regeșe în deprinderile sale și în gusturile ce își împlinea. Nu-i mirare, că și dărnicia i-a fost regală. Salonul lui la Dumbrăveni avea multe puncte de asemănare cu «Sans-Soucis, al regelui filosof». Același caracter academic, aceeași școală de speculațiuni spirituale, numai nu aceeași parcimonie.

Multe auzeam aci pe când aveam 4-5 ani; multe d'acele ce nu puteam pricepe. Dar cuvintele ce aș fi voit să le înțeleg mă preocupau și mi se întipăreau în minte. Cuvinte și nume. Ce caleidoscop în creerii mei, fără șir și înțeles! Repetam când eram singură sunetele bizare ce-mi sunau la urechi

și de multe ori le și cântam. Zile întregi m'ai fi putut auzi cântând în toate tonalitățile: enciclopediști, materialisti, metafisicieni, prejudecăți vechi, unitate de rasă, liberă conștiință, idealism platonician, imortalitatea sufletului, filosofia-materialistă și multe asemenea. Le cântam cum s'ar cânta un cântec de pasăre nepriceput.

Și nume puteam înșira multe și iute: Kant, Leibnitz, Locke, Voltaire, Rousseau, Diderot, Pascal — de «Pas-cal făceam mult haz — Pascal, Socrates, Platon, Descartes, Malebranches, Spinoza; le ziceam toate așa de bine și repede, că nici «Muți» nu mă putea urma. Muți! Sărmanul Muți! Așa frumos și genial. Unicul copil al nașului, unicul meu camarad și amic din copilărie. Muți cel cu sfârșitul tragic și uitat. După genialitate, nebulie, și apoi moarte, în singurătate la Dumbrăveni, în cei mai frumoși ani bărbătești. Sprintenul, vioiul Muți, parca-l văd ca băețel.

Par'că mă văd și pe mine, copilă micș, alergând în marele salon. Zărind abia, de fum, boerii din fund, cu ciubucele lor de doi stângini, ciubuce de cari mult mă împedeam și nu rareori cădeam.

Stăpânul casei, boer în toate, imperonat, gros, arătos, frumos la față, vorbea mai mult și mai tare decât toți, de pe jilțul lui înalt cu trei perini de catifea. Oaspeții, unii ascultau cu multă resgnațiune, alții mâncau cu ochii vorbele ne mai auzite ale grăitorilor, alții iarăș săreau în sus smulgându-și din gură bogatele imamele, contraziind cu infocare tot ce auzeau.

Cine ce spunea, cine ce credea, n'o știu zice. D'atunci este o jumătate de secol.

M'aduc numai aminte, că acele discuțiuni se reînnoiau zile d'alungul și nopțile mai bine de jumătate, că disputele cele mai înverșunate erau între Alexandru Sturdza Mielăușanul, mult admirat de tatăl meu, Constantin Hurmuzaki, Ștefan Dunca de Sajo și boerul Balș. Ultimul plin de teoriile școlii germane mai nouă. Mai erau niște boeri: Vărnăv și Miclescu, cari vorbeau mult de filosofia Coranului și a religiunilor vechi: romane, grece, egiptene, Hindu etc.

Doctorul Schwarzenberg, medicul casei, locuind la curtea boerească, avea tot pe Kant și Spinoza în gură, iar frații Silionescu «ideile revoluțiunii franceze». Ei își făceau tocmai studiile înalte la Paris.

Autoritatea științifică supremă era un bătrân erudit german sau suedez, copie exactă a figurei lui Alexandru de Humbold. Acesta era savant de specialitate și mult onorat în casa Balș, purtând titlul de «preceptorul lui Muți (Demetriu)».

Pe la mijlocul salonului, vis à vis de ferestre, pe o canapea aurită, era des mama cu doamna Balș. Când le ascultam ce vorbeau, le auziam totdeauna pomenind pe Bulwer și Walter Scott. Uneori și pe Werther de Goethe.

Spre ușă, stafagiul nemișcat, stăteau adunați cei patrusprezece administratori ai moșiei Dumbrăvenii și Cotune, toți cu drepțel și datoria d'a asista seara la masa boierească și a umplea colțurile salonului, până la miezul nopții.

Între aceștia cel mai ales, înalt, chipș, cu frunte lată și barbă castanie, era «Domnul Eminovitz». Și el cult și el bucovinean.

Ne dăm seama cu toții, că vizita Maiestății Sale Țarului e consacrată a însemnătății de care se bucură România în echilibrul politicii internaționale. Această distincție deci are darul de a ne întări conștiința de valoare proprie și de a ne servi ca o îndrumare în năzuințele noastre de mâine. E un mare câștig sufleteș, un puternic impuls de energie morală în această constatare și datorim mare mulțumire Augustului oaspe, care prin coborârea lui în mijlocul nostru a făcut să se statornicească mai bine în ochii noștri și-ai altora cumpăna propriei noastre puteri.

Asupra acestei bucurii însă se proiectează o umbră întunecată, care apasă și strivește seninătatea clipei. Dincolo de fastul împărătesc, dincolo de veselile acestui praznic, se întrevede spectrul Basarabiei cu mustrele ei mută, care vine de departe. Este o senzație, care ne tulbură ca o dragoste ascunsă ce privește din colț hora unei nunți. Glasul răsunător de surle și chimvale nu poate amuți gemătul surd al unui popor asuprit, strălucirea orbitoare a decorului nu poate ascunde mizeria care sapă în umbră și cuvântările rotunzite ale diplomaților se pierd în oftatul care adie din depărtări...

Așa este. Cu Majestatea Sa Țarul tuturor Rușilor a descins la Constanța și umbra Basarabiei de care nu ne putem feri, pe care n-o poate alunga nimeni. Dimpotrivă, ea ne apare mai muștrătoare ca totdeauna, acum când în conștiința deplină a forțelor noastre pe acest colț de pământ misiunea istorică a neamului ni se înfățișează în lumina cea mai curată.

Niciodată n'am înțeles mai bine ca tocmai astăzi adevărul, că neamul nostru de sub toate stăpânirile are un singur trup, ursit să trăiească sau să moară întreg. Niciodată n'am fost așa de pătrunși de convingerea unității noastre, cum suntem acum, când un fior istoric străbate toate fibrele din sufletul mulțimii. O lovitură dată într-o parte face să se cutremure întregul organism, care își dă seama cu toate instinctele lui de viață, că nu poate fi ciuntit nici într'un loc, fără să-și primejduiască propria existență...

Iată de ce astăzi Basarabia doare mai tare, părginirea de acolo e și mai tristă, și mai chinătoare. Vedem un popor pe scara cea mai de jos a libertății politice și culturale. Ne mișună înaintea ochilor figurile șterse ale boierilor rusificați de dragul vremilor nouă, vedem limba oropsită

strânsă în cătușele unei culturi străine. Nici o carte, nici un cântec, nici o chemare nu ne vine din pământul vechiu al Moldovei, unde nu sunt școli, nu sunt tipografii, nu sunt organizații politice românești... Golul jalniciei pustietăți apasă și încrețește frunțile în aceste clipe. Oricât ne-am da silința, zâmbetul nostru de politeț schițează o linie de durere, care ne crispează fața când muzica intonează imnul imperial...

Cel ce scrie aceste rânduri îndurerate, — un glas răzleț, smuls din vaierea celor mulți — cunoaște bine ravagiile unui sistem de opresiune politică și culturală a unor stări similare. Poate cumpăni îndeajuns marea nedreptate umană, care strigă din ingenuncherea unui popor; își dă seama până unde merg hotarele suferinții și ale răbdării. În Ungaria, unde îngustimea de minte și inimă a unei cârmuiri nenorocite caută să încătușeze toate pornirile noastre de viață, închisoarea și baioneta ne rănesc zi de zi sentimentul de demnitate, dar întăresc tot mai mult credința masselor în dreptatea și izbânda lor de mâine. Conștiința unității noastre sufletești a fost dădăcită în temnițele ungurești, și azi cu toții înțelegem așa de bine, că în viitor viața noastră este punctul cardinal pe care se sprijinește prietenia acestor țări învecinate. Ea va fi sguđuită în măsura în care va crește strigătul nostru de protestare...

Această conștiință a unității ne face Basarabia tot atât de scumpă și creiază în mod fatal aceleași raporturi de simțire.

În lumina acestor adevăruri privește deci sentimentul public al românismului sârbătoarea de la Constanța. În numele acestor credințe și privirile noastre, ale milioanele de sub stăpânirea casei de Habsburg, se îndreaptă spre cei doi domnitori, râvnind un act de înțelepciune merit să așeze pe bune temeiuri rostul zilelor viitoare.

Tronul e prea înalt, ca să poată pătrunde totdeauna la picioarele lui glasul care vine de jos. Sunt incredințat însă, că dacă, potrivit vremilor de demult, un al doilea moș Ion Roată s'ar apropia de fețele luminate ale cârmuitorilor de țări, el ar rosti cuvinte cumpănite, cuvinte adevărate.

Din vorba lui ar înțelege Majestatea Sa, stăpânul de astăzi al pământului lui Ștefan cel Mare, că atâta vreme cât vor dăinui frământările actuale dincolo de apa Prutului, umbra

Basarabiei se va așterne totdeauna peste sufletul românesc. Până în ziua când se vor îndeplini îndatoririle elementare ale principului național în viața de guvernământ a celor două milioane de moldoveni, noi nu vom putea simți cele dintâi picături de balsam vindecător deasupra unor răni, cari niciodată n'au încetat să doară.

Înțelegerea ceho-germană. Frunțașii Cehilor și ai Germanilor din Boemia, toți deputați în senatul imperial dela Viena, s'au mai întrunit în conferențe și au discutat asupra căilor pe cari s'ar putea ajunge la o înțelegere. Despre rezultat nu s'ă știe însă nimica, pentru că s'a hotărât observarea celei mai stricte discreții. Conșfăturile se vor continua în cursul săptămânii viitoare.

Sașii și reforma administrativă. Printre Sașii păreri sunt diferite cu privire la proiectele de lege despre reforma administrativă. Unii sunt pentru combaterea lor, ca păgubitoare intereselor poporului sășesc, alții pentru acceptarea lor, fiindcă și până acuma alegerea funcționarilor administrativi a depins dela organul guvernului: comitele suprem, cum va depinde și în viitor dela guvernarea lor. Deputații sași au ținut luni conșfătură în Budapesta și se pare a inclina spre părerea din urmă. Hotărâre însă nu au luat ci vor continua consultările. Pe 3 Iulie n. e convocat apoi la Sibiu comitetul central sășesc, ca să iee poziție în chestia reformei administrative. Cuvântul comitetului central sășesc va fi apoi decizător pentru atitudinea deputaților sași.

Orientarea politică a României. Domnul profesor universitar din București, *Simion Mehedinți*, publică un remarcabil articol în ziarul „Reichspost“ din Viena, în care după ce arată, că România n'au uitat Rusiei anii 1812 și 1877, și pericolul care îi amenință din partea ei, și că cunoșc necesitatea să se orienteze spre apus scrie: „Spre nenorocirea noastră și a altora gâsim la primul pas peste Carpați în Ungaria condițiuni asiatică. Dincolo de munți în Ungaria și Transilvania viețuiește aproape jumătatea națiunii noastre, pe un teritoriu aproape atât de mare cât regatul român. Din cauza stăpânirii arbitrare a Maghiarilor, România din Ungaria duce o viață culturală și politică străjnic îngrădită. Ca prieteni loiali ai triplei alianțe am apelat adesea la sentimentul ei de dreptate. Ziarele germane, austriace, italiene, au protestat în repetite rânduri contra pretenției absurde a Maghiarilor de a subjugă politicește și economiceste marea majoritate a țării compuse din Români, Germani, Slavi etc. Ce folos însă, dacă Maghiarii nu vor să renunțe la imperialismul lor“. Dl Mehedinți arată apoi loialitatea României în diferite împrejurări. „Vom fi prietosi, încheie articolul, cu cel mai loial dintre vecinii noștri, care va arăta simpatie pentru poporul nostru“.

Proclamația Regelui Petru.

Regele Petru al Sârbiei, fiind bolnav, a plecat la băi, în țară, publicând însă o proclamațiune, în care avisează poporațiunea, că pe vremea absenței sale va fi înlocuit întru toate prin moștenitorul de tron Principele Alexandru, pe care-l investește cu toate puterile regești. Proclamația aceasta a făcut mare senzație, pentru că nu e obiceiul, ca domnitorii, câtă vreme se află pe teritoriul țării lor, să-și pună locțiitori. Se fac deci combinațiuni diferite. Cea mai lătită e următoarea: Regele Petru al Sârbiei să va retrage de tot, dar ceva mai târziu. Iși va da abdicarea, și va abdice și regele Nichita al Muntenegrului, apoi Sârbia să va uni cu Muntenegru, sub un singur rege, actualul moștenitor de tron al Sârbiei, Principele Alexandru. Așa ar fi combinat și ar fi pus lucrurile la cale — Rusia.

Convocare.

Conform §-ului 17 din «Regulamentul general al secțiunilor științifice-literare ale Asociațiunii», convoc prin aceasta pe onorații membri ai secțiunilor pe ziua de 14 Iulie nou a. c. la orele 10 a. la

Ședința plenară ordinară,

care se va ținea în sala festiva a Muzeului Asociațiunii (Sibiu Strada Șaguna Nr. 6) cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea ședinței plenare.
2. Raportul secretarului literar către ședința plenară.
3. Stabilirea ordinii lucrărilor.
4. După amiază ședințele singuraticelor secții.

Sibiu, în 24 Iunie 1914.

Prezidiul Asociațiunii.

Revistă externă.

Armistițiul în Albania. La cererea răsculaților, Principele Wilhelm al Albaniei a legat cu ei un armistițiu de câteva zile, începând totodată negocierile cu ei, în scopul legării păcii. Faptul acesta arată, că răsculații se simțesc s'ăbiți și nu-și pot duce la îndeplinire planurile avute. Principele Wilhelm le-a promis amnestie, dacă depun armele, extradau pe cei ce i-au îndemnat la răsculare și recunosc statul albanez și pe principele seu. Răsculații ar fi aplecați să primească condițiile; dar cer, ca în curs de zece ani să fie scutiți de dare și de serviciul militar, iar dintre urzătorii

Noi doi, Muți și eu, unicii copii tolerați în salon, adormeam des pe două fotolieri mici, când, spre a nu tulbura conversațiunea generală, ni se oprea d'a cutreera casa și a ne juca „d'a prinsul“.

Acest act nu prea venea la socoteală nașului, care ar fi voit să adape pe divinul său fiu cu metafizica și psihologia și întregă știința umană, de pe la opt, zece ani. Cine se ocupa pe acel timp, în Moldova, de Basedow și Pestalozzi, de Froebel și ideile lor pedagogice?

La anul 1849 salonul citat era deșert și tăcut. Oglizile acoperite cu crep negru. Nici fum, nici mișcare. Numai un gol apăsător.

Pe canapeaua de odinioară iarăși se așezau mama și d-na Balș. Nașa însă purta haine negre, doliu adânc. Ambele dame plâneau. Tatăl meu vorbea încet. Din când în când un cuvânt de filosofică mângâiere. Murise stăpânul casei, boierul Constantin Balș. Era la Dumbrăveni în vizită de condoleanță.

Murise și doctorul Schwarzenberg și bătrânul preceptor german.

Eram singuri.

Salonul ne părea, mie și lui Muți, o criptă neînchisă. Când puteam, fugeam de acel salon, fugeam în grădină.

Parcul n'avea sfârșit și era plin de flori și de fluturi, aveam ce prinde și ce culege.

Pe atunci eram copii și copiii nu știu de milă, Bucurie mare ne era d'a prinde bietii fluturași, a-i prinde și omori. Știam noi ce este durerea? Ce este moartea?

Lui Muți îi răpise nemiloasa moarte pe medicul său, pe preceptorul ce-l avea de mic,

pe însuși tatăl. Noi însă nu pricepeam acea vecinicie la care ei au plecat, nici golul lăsat de ceice ne părăsese, gol ce nu se mai poate umplea. Mor mulți copii jani și totuși copilul nu i este frică de moarte; le ia moartea ce au mai drag, și ei nu simt cât este de grea, grea și dureroasă.

Unde ne uitam, vedeam doliu și solitudine și totuși eram veseli și mulțumiți cum scăpăm la larg și puteam alerga în grădină.

Bătrânul Vasilie cam gemea urmându-ne; ducea greu baltagul gros cu care avea să ne păzească. Astfel însă era porunca. Dl Constantin Hurmuzaki, lăsat prin testament tutor lui Muți, însărcinase pe vecinul camerdiner a veghea bine asupra micului orfan, al bogatului elironom, — și Vasilie Arnăutul era om circumspect și conștincios.

Cât alergam noi după fluturi, el alerga după noi.

Spre marginea parcului, capătul de câtră șuri și vestitele grăjduri dela Dumbrăveni, era o casă lungă, joasă, fără ușă în grădină. Numai șese ferestre se iveau între arbori.

Urmărind fluturii, ajungeam uneori la acele ferestre. Aci am descoperit copii, după geamurile închise. Erau două fetițe, — poate și un băiat mai mare, nu sunt sigură — fetițe sfoase, tăcute, cu ochii tot plecați, fără surisuri pe față, inspăimântătoare de cuminte. Ele se uitau mirate la nebunele noastre alergături. Era și ceva dor și jale în privirile lor. Nu le era permis a intra în grădină.

Și nouă multe ne erau oprite, însă ne știam emancipa. Ne puneam bine cu Vasilie și făceam ce ne plăcea. La trei zile după prima vedere eram deja la un loc cu fetițele cele sfoase. Amicia ajunse curând în stadiul confidențelor. Copilele ne încredințară un secret mare: mama lor era bolnavă și ele dobândise, cam de o săptămână, un mic frățior.

— Să-l botezăm noi! m strigat și eu și Muți.

Despre copiii mici atâta știam, că îndată ce vin pe lume, părinții lor cer părinților noștri să le boteze pe noul născut.

— Să-l botezăm!

Dar cum se botează?

Aceasta nu știam nici eu, nici Muți.

Fetițele încă n'ăzuseră botezând.

Să întrebăm pe mamele noastre, simțiam că nu se cade, acum când erau tot triste și tot plâneau.

Copiii, dacă nu știu, inventează.

Ne-am sfătuit lung, ne-am bătut mult capul, fiecare din noi puneă câte o idee nouă, curând adusă și curând respinsă, până ce la urmă planul ne fu stabilit.

A doua zi era de tot hotărât, că vom boteza frățiorul fetițelor, că-l vom boteza cum credeam noi că va fi mai bine botezat, botez cum n'a mai fost botezat copil pe lume.

Era 21 Maiu, ziua de sf. Constantin împărat, patronul defunctului meu naș.

Părinții mei și doamna Balș voiau să fie sîrguri în acea zi, singuri cu tristețe lor amintiri. Pentru multe ore furăm incredințați lui Căpitan Vasilie. (Mi-se pare, că bătrânul albanez, înainte de a deveni camer-

diner, fusese căpitan în heteria grecească, din timpul lui Caragea Vodă în Muntenia) Pentru acea zi, 11 ore, am fixat botezul. Sfântul Constantin era și ziua numelui meu. Cu atât mai mult se sileau toți a ne face toate pe voie.

La 11 ore, 21 Maiu 1849, eram gata.

Amândoi purtam haine negre, însă gulere albe. Eu aveam pălăria nouă. Muți mănuși, baston, părul frez — arta lui Vasilie — și ținea o cutie mare de cristal roșu cu sute de fluturi, ce băzâiau prin ea. Eu țineam în ambele brațe flori cât puteam duce.

Ca nici odată în acea zi, Vasilie a mers înaintea noastră mult înainte.

La ușa casei, în curte, ne așteptau fetițele sfoase, încă mai sfoase și mai tăcute, dar cu ceva triumfător în ochi. Cu ele ne eșise înainte un domn înalt, chipos, cu fruntea largă și barba castanie, ce de mult îl cuposTEAM. Odinioară se așeză la masa boierească seara și din salon nu lipsea până la miezul nopții.

Cred că Vasilie anunțase vizita noastră și scopul cu care veneam.

Am fost primiți ca sultanul când merge la marele său vizir.

Fetițele mergând înaintea noastră, iar tatăl lor după noi, am intrat.

O laie mică, joasă, sclipitoare de curățenie, apoi alta mai mare. Aci iarăși păreți alb vâruite, dar și perdele albe, dese, slobozite. Miros mare de sulcină, podele uscate, gălbii, proaspăt unse cu lătușor galben. La dreapta două divanuri cu macaturi și saltele de lână roșii și verzi, țesătură de casă. Între ferestre o masă de cărți în-

răscăleii să nu fie constrânși să extradee pe toți, ci numai pe unii. A primit ori n'a primit principele Wilhelm condițiile acestora ale supușilor sei răsculați, nu se știe încă, dar nici aceea nu se știe, că dacă le-ar primi, va fi asigurată pacea și liniștea, ori nu se vor ridica alți răsculați, sub alți conducători? Situația e deci tot gravă și foarte critică pentru principele Wilhelm, domnitorul Albaniei.

Conflictul grec-turc. Guvernul din Constantinopol a trimis răspuns la nota energetică a guvernului turcesc și răspunsul e destul de multumitor și liniștitor. Guvernul turcesc arată în răspunsul său cum s'au născut ciocnirile mărunte în Asia-mică; astfel, că din Macedonia în urma răului tratament, pe care-l îndură dela Greci peste 20.000 de muzulmani au trecut în Asia-mică, pentru a-și crea aici o patrie nouă. Aci apoi au început să-și răzbuie asupra Grecilor. Dar rapoartele primite de ministrul de interne turcesc cu concordanță cu faptele arătate în nota Greciei, unde lucrurile sunt exagerate. Guvernul turcesc dă însă asigurare, că în viitor nu se va mai întâmpla nimic, ce ar putea să turbure liniștea în Asia-mică. Ar fi însă de dorit, ca și guvernul grecesc să iee asemenea măsuri în Macedonia. Atitudinea guvernului turcesc e destul de corectă și deocamdată acestei atitudini este a se mulțumi, că al treilea războiu balcanic încă nu a izbucnit, ci s'a cam depărtat de pe orizont. Iar faptul acesta e destul de satisfăcător pentru popoarele Europei, îngrozite de frica războaielor.

Convocare.

Reuniunea femeilor de religie gr. cat. și gr.-or. din comitatul Târnavei mici (Kiskükü 6) și va avea adunarea generală ordinară în Dicioșanmărtin, Duminecă în 12 Iulie n. 1914. (Sărbătoarea S. Petru și S. Pavel) la 2 ore după amiază, în sala mare a hotelului „Național”.

Invităm la această adunare pe toți membrii și binevoitorii Reuniunii.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Darea de seamă a casierei despre averea Reuniunii.
4. Proiectul de buget al an. 1913/14.
5. Alegerea comisiei: a) pentru cenzurarea raportului general; b) pentru a cenzura darea de seamă a casierei și proiectul de buget; c) pentru înscrierea membrilor noi și încasarea taxelor dela membrii vechi.
6. Rapoartele și propunerile comisiei.
7. Modificarea statutelor.
8. Alegerea comitetului reuniunii, constând din 12 membri ordinari și 6 suplenți, cum și a bărbaiților de încredere, pe un termen de 3 ani.
9. Eventuale propuneri.
10. Verificarea procesului verbal.
11. Închiderea adunării.

Dicioșanmărtin, din ședința comitetului Reuniunii.

Aneta Zhan
prezidentă.

Dr. Virgil Radeșiu
secretar.

chisă. Pe dânsa o lampă mare cu sfeșnic de argint și un serviciu de cafea neagră, porcelan frumos. Toate prezente de anul nou de la boer, proprietar și stăpân.

În fund un pat cu așternut alb și plapomă roșie. Lungi cordele roșii la perini. Bolnava în pat.

Pelidă, cu privirea frigiuită, se uita la noi. Voie, cred, să ne recomande tăcere și nu cuteza.

Memoria la mine, a fost întotdeauna puterea intelectuală cea mai desolvată. Tu minte toate de când aveam doi ani.

Cât eram de mică încă, le văd toate ast-fel cum erau aci, chiar și acelea ce îmi făceau atunci nouă, singulare, și care numai peste ani le-am priceput.

Copiii, obșnuit, când nimic nu se scoate din fire, au bună ținută în prezența bolnavilor. Și noi ne purtam cuvințios. Ba ne uitasem și curiozitatea, ne uitasem dorul de a boteza, uitasem florile, fluturii... Vedeam numai pe palida bolnavă și nici nu mai știam ce avem de făcut.

Dăm cu ochii de leagăn.
Leagăn simplu, de lemn alb, frumos, acoperit cu un lepedeu ca de zăpadă, transparent, jur împrejur cu dantele impletite.

Domnul chipos băgă de seamă la ce ne uitam și ridică înălțimea.

Atențiune!...
Un copil tot alb, înfășat cu mâinile strâns legate, capul acuos în bonetă, dormea acolo.

Dormea liniștit, neștiutor de calea ce avea să parcurgă, părăsind acest leagăn, până va ajunge la mormânt.

NOUTĂȚI.

Vilegiatura Monarhului. Maiestatea Sa Monarhul va sosi mâine Sâmbătă la 1 oră după amiază la Ischl. În suita suveranului se află primul său adjutant baronul Bolfras, Dr. Kersl, consilier al curții, precum și câte un membru al cancelariei de cabinet și al cancelariei militare. La începutul lui Septembrie Maiestatea Sa se va însoia la Schöbrunn.

Logodna principelui Carol. Scriu zărele din Petersburg, că Principele Carol al României e așteptat în luna viitoare, Iulie, la Livadia, reședința de vară a casei domnitoare din Rusia, unde va rămâne vreme mai lungă ca oaspe al Țarului și al familiei sale. Natura, că vizita aceasta e adusă în legătură cu logodna Principelui Carol cu fiica cea mai mare a Țarului, cu marea ducesă Olga.

Decorațiune rară. Domnul C. A. Cantacuzino, primul secretar al legățiunii României la Huga, a primit autorizație dela Sultanul turcesc de a putea purta decorațiunea turcescă, care acum nu se mai dă, care însă era ereditară: „Ifticar de Turcia”, și pe care o primise banicul domnului Cantacuzino, fost caimacam la anul 1848. Astăzi nu mai sunt decât 7 persoane cari poartă aceasta decorațiune foarte rară, care valorează 30.000 franci.

Examenul de maturitate la gimnaziul gr.-ort. român din Brașov s'a ținut sub prezidenția domnului asesor consistorial Matciu Voilcan și în prezența comisarului guvernial Dr. Petru Ionescu, consilier ministerial, cu următorul rezultat strălucit: cu nota foarte bine au eșit 12 elevi, cu bine 14, iar maturi au fost declarați 18 elevi. Șase elevi vor face la toamnă examen de emendare din câte un studiu.

Atentatul neizbutit. După zărele streine am fost dat și noi știrea, că în contra trenului, care ducea pe Țarul Rusiei și familia sa dela Chișineu (Basarabia) acasă, s'a săvârșit un atentat cu bombă, care n'a reușit, bomba însă a explodat mai târziu, când a trecut un tren de persoane peste ea, având ca rezultat distrugerea mai multor vagoane și omorârea și vulnerarea mai multor persoane. Se dă acum o desmințire oficială acestei știri, spunându-se, că n'a fost nici un atentat la mijloc, ci nefericirea cu trenul de persoane s'a întâmplat în urma unei deraieri, care s'a întâmplat cu mult după ce trecuse pe acolo trenul Țarului.

Progresele tiparului. Organizația tipografilor din Ungaria a pregătit un raport despre desvoltarea tipografiilor în țara noastră. În anul trecut s'au aflat 946 de tipografii în provincie și 273 în Budapesta în timp de 16 ani numărul tipografiilor s'a sporit cu aproape șase sute de stabilimente nouă. Mașine de tipar se găsesc în provincie 2135, iar în capitală 1459. Mașine de cules (cea dintâi s'a introdus în Ungaria la 1902) sunt 95 în provincie și 193 în capitală, cu totul 288 mașine de cules în Ungaria.

Și Prometeu as-fel o fi dormit odată. Noi stăm înlemniți.
Domnul cunoscut ne zice:
— Iată-vă finul, botezați-l.
Mama adăvgă:
— Botezați-l, dar vă rog nu-l deșteptati.

Cum aveam de gând a-l boteza, nici nu visa nimeni! Ba chiar noi nu mai cugetam. Priveam noul născut de departe, cu mirare. Muți era de tot uimit, el, care încă nu văzuse copilul.

De odată un sunet străin, un plîns necunoscut, o mișcare în leagăn și băiețelul deschide ochii.

Muți rânâne electrisat. Pierde capul, se repede la leagăn, sare, strigă, se extaziază și deschide cutia de cristal roșiu.

Sfîr!

Un nor de fluturi zboară peste noul născut și eu, ca să nu rămân îndărăt, arunc peste prunc toate florile mele.

Ce făceau cei-alți? nu știu. Muți și eu eram beți de bucurie, de entuziasm, de conștiința marelui nostru act implinit.

În acel moment Vasile intră și ne chiamă iute la castel; sosise dl. Constantin Hurmuzaki, tutorele.

Am plecat uitând a pune nume finșorului, botezat de noi cu fluturași și flori. Numele și l'a primit de la alții.

Un nume ce-l știu toți, ce nu l'va uita nime, un nume la Români nemuritor: „Mhail Eminescu.”

Constanția de Dunca Schiau.

Judecătorile militare. Cu 1 Iulie n. e. se pune în aplicare noua procedură judecătorească la tribunalele militare. S'au făcut deci din vreme mai multe numiri și permutări cu ziua de 1 Iulie, aflându-se între cei numiți și permutați și următorii Români: La tribunalul de divizie din Budapesta a fost numit conducător domnul vicecolonel Eugen Papp. La judecătoria de brigadă din Aha-Iulia dl. căpitan Simion Piso, la cea din Trebinie dl. Dr. Stefan Mogan. Locotenenti auditori au fost numiți Valeriu Magdu la Viena, Dr. Liviu Barzu la Sibiu. Procurori militari au fost numiți: căpitanii Valeriu Neamtu la tribunalul de divizie din Timișoara, Valeriu Liuba, la Sibiu, Aron Suciu la Cluj. Locuitor de procuror a fost numit locotenentul Ladislau Bréban, la Mișcolț. A fost permutat maiorul Dr. Adrian Nedelcu la tribunalul de divizie din Cașovia, maiorul Cornel Bardossy la trib. de divizie din Sibiu, și locotenentul Camil Piso la Sereievo.

Pe urma ploilor. Din Roma se scrie, că cimiterul orașelului de munte Santa Gloria, în urma ploilor abundante, a început să se prăbușească spre vale. Șesul de sub orașel este acoperit de monumente morluare, de cocișuri răsturnate și de scheletele răpcașilor.

Festivitate interzisă. Reuniunile socoliste vo au să organizeze o mare festivitate gimnastică în Laibach în zilele de 15, 16 și 17 August. Numeroși membri își anunțaseră sosirea din Rusia, Serbia și Muntenegru. Bulgarii, din motive politice, nu voese să participe. Poliția din Laibach a oprit însă ținerea festivității, sub cuvânt că la serbări iau parte și corporațiuni străine, iar faptul acesta ar putea avea urmări neplăcute din punct de vedere politic. Comitetul organizator al festivității socoliste a hotărât să apeleze în contra opririi și să urmeze cu pregătirile pentru sărbări.

Examenul de maturitate la gimnaziul săsesc din Sibiu s'a terminat în săptămâna aceasta. Admiși au fost 23 de școlari, au trecut examenul 22; iar 1 școlar va avea să repeteze examenul în Septembrie a. c.

Distincție. Regele George al Angliei a conferit lordului Kitchener, șefului de stat major britanic, titlul de earl, (care corespunde titlului de conte din alte țări). Kitchener și-a câștigat mari merite pe timpul când s'a făcut pacificarea Egiptului.

Emigrare de musulmani. Multe familii musulmane din Creta se pregătesc să părăsească insula. Agenții comitetului turcilor tineri străbat satele din Creta și îndeamnă populațiunea să emigreze în Turcia asiatică. Intențiunea comitetului este să adune în Asia mică pe toți turcii, cari n'ar putea trăi în țările creștine.

Monument din Amsterdam se anunță, că orașul a primit cu mare pompă cadavrul colonelului Thomson, soldatul care a căzut în mod eroic la Durazzo. În memoria eroului se va înălța un monument atât în Olanda, cât și în Albania.

Concertele orchestrei sibiene, bine apreciate în anii trecuți, s'au început ieri, Joi, în restaurantul Kovats din strada Cisnădiei. Concertele se vor ține în fiecare săptămână. Programa lor cuprinde și melodii românești. Începutul la 8 ore seară. Intrarea 50 bani de persoană.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor sibiene, au mai dăruit: Augustin Roman, inv. cupitor, Augustin Cichindelean, învățător, (Alțina), câte 50 bani; Ioan Popescu, sergent de poliție, în amintirea mamei sale Maria Popescu, (Tiligă), cor. 1-20; Demetriu Oana, sodal curelar, 20 bani; David Chiușdea, parch, (Șinea-nouă), și soția sa Anastasia n. Fluceș, 1 cor. Ioan Popovici, inv. lăcătuș, 50 bani; George Miha, învățător (Săcel), 30 bani; Ioan Hant, sodal pielar, 20 bani; Alexandru Gligor, sodal croitor, 30 bani; Mariți Popescu n. Bogdan, (Brașov), cor. 1-70; Elena Pop n. Bogdan, soție de avocat (Medias), și copiii săi Tiberiu, Lili, Dragoș și Dumitru, 1 cor. — Dela reprezentarea teatrală, cor. 25.

Bioscopul Apollo de pe piața Hermann, va reprezenta Sâmbătă și Duminecă în 27 și 28 Iunie n. 1914 următorul program: Florile grădinilor noastre, după natură, colorat. Festivitatea regimentului, Dramă în 3 acte de Walter Turezinszky Max, ajutorul economiei, umoristic. Scris și predat de Max Linder. Noutate a societății de filme „Nordisk” Regiment de feme; Comedie în 2 acte. În rolul principal: Carl Alstrup. Roul electric, umoristic.

Program

pentru încheierea solemnă a anului școlar 1913/14 la școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii”.

Duminecă, în 28 Iunie n. 1914, dela 11—12 ore a. m. în sala festivă a Muzeului Asociațiunii. 1. Cor: Duminecă dimineața, de F. Mendelssohn. 2. Hora Cis moll (p. pian), de T. Brediceanu. 3. Voichita lui Ștefan, de G. Coșbuc. — Recitare. 4. Regata veneziana (p. pian), de Fr. Liszt. 5. Cor: Ce te legeni codrule? (M. Eminescu), de Gh. Scheletti. Oaspeți sunt bineveniți.
Direcțiunea școlii.

Cărți și reviste.

Cărți bisericești: 1. *Ne chiamă Cristos*, de preotul Toma Chiricuță, 12 pagini. Brașov, 1914.

2. *Spre fericire*, de Grigore Criveanu, București, tipografia Flacăra, 1914.

3. *Cuvântări catehetice*, de Sachelarul I. C. Beldie. Craiova, 1914.

4. *Pildele Mântuitorului Isus Cristos* de Arhiepiscopul Antim Petrescu-Botoșăneanu, Iași, 1914.

5. *Patericul*, retipărit după prima ediția a Mitropolitului Grigorie (1828), de către Arhiepiscopul Antim Petrescu-Botoșăneanu, București, 1914.

6. *Indeletnicire despre buna murire* (de Evghenie Vulgaris), retipărită după prima traducere (1845) a lui Veniamin, de către Arhiepiscopul Antim Petrescu-Botoșăneanu, București, 1914.

7. *Nicodem. Păcătoșul pocăit*. Formează Nr. 1 din „Biblioteca Hașilor”, București, 32 pag. 20 bani.

8. *Aleluia. Cea din urmă noapte a lui Iuda*. Formează Nr. 2 din aceeași bibliotecă, București, 32 pag. 20 bani.

9. *In chestia „Micii Biblii”* de Dr. N. Bălar, Studiu extras din Revista Teologică, Sibiu, 1914, 50 bani.

10. *Sfaturi prietnice, date în biserică și școală*, de preotul Nicolae Sandovici, București, 1914.

11. *Drumul crucii*, de preotul N. Runceanu, București Prețul 60 bani.

12. *Solia Invierii*. Cuvânt către săteni împotriva băuturii de vinars, de Dr. Elie Dăianu, protopopul Clujului. Cluj, 1914.

13. *Vitanis*, (literatură de meditație creștină). De Macduff. Trad. de I. E. Torouțiu, Solca (Ardeal), 1913.

Anuarul școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov pe anul școlar 1913/14 (al 45-lea al existenței sale). Publicat de Arseniu Vlaicu, director. Tipografia Ciureu & Comp. 1914. — Cuprinde: Din cursul de economie națională și politică, de I. Socaciu; apoi date școlare, din care însemnăm următoarele: Personalul didactic se compune din 1 director și 9 profesori. În trei clase s'au înscris cu totul 121 elevi, din cari au rămas la finea anului 118. Înscriserile pentru anul școlar 1914/15 se fac la direcțiune în 1, 2 și 3 Septembrie stil vechi 1914. Prenotări pentru înscriere în clasa I comercială au să se facă prin cerere în scris până la 15 August v. În clasa aceasta se primesc cel mult 40 de elevi.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea producțiunii corale teatrale a Reuniunii femeilor ort. române din Hendorf* (tractul Sighișoarei), ținută în 6/19 Aprilie a. c. adevă a doua zi de sf. Paști, în sala școlii confesionale din Hendorf, au binevoit a ne onora cu oferte benevole următorii: Ioan Moldovan, Trapold, 1 cor. d-na Ana de Ostian, Sebeșul-săseș, 1-80 fil. Familia Mhail Frank, notar, Hendorf, 1 cor., familia Ioan Radu, crișmar în loc 1 cor. dl Vasile Cutoiu, sergent jardarm. Sighișoara, 1 cor. apoi și-au răscumpărat biletele de intrare Nicolae Armea cu 50 fil. d n loc, Ioan Piroș, 50 fil. din loc, Maria Urdea, Saeș, cu 30 fil. — În numele reuniunii femeilor li se exprimă și pe această cale cele mai calde mulțămiri marinarilor suprasolvitori. Îndrăznim a aduce cele mai calde mulțămiri tuturor acelor, cari și de data aceasta ne-au sprijinit cu obolul lor, apoi dlui preot Andreiu Moldovan din loc, care a binevoit a conduce corul și a căutat de a lăsa plăcute suveniruri publicului ascultător.
Hendorf, la 12 Iunie st n. 1914.

Pentru comitetul reuniunii: *Maria Moldovan*, Nr. 80 cassiera reuniunii. *Valeria Moldovan*, preoteasă, președinta reuniunii.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 126/1914.

(493) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. I Livezeni, din protopresbiteratul Hațegului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții vor înainta petițiile lor, instruite conform normelor în vigoare, acestui oficiu protopresbiteral în termenul deschis și cu prealabila încuviințare a subsemnatului, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Hațeg, la 10/23 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Hațeg, în conțelegere cu comitetul parohial din Livezeni.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 371/1914.

(495) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II Feneș, declarată vacantă prin ordinul Ven. Consistor Nr. 1563 Bis. se deschide concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie pentru a cânta, cuvânta, eventual celebra, cu știrea și învoirea subsemnatului.

Oficiul protopresbiteral al tractului Abrud în conțelegere cu comitetul parohial Abrud, 9 Iunie 1914.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 134/1914.

(490) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal în comuna bisericească gr.-or. română de clasa III. **Certegea** din protopresbiteratul Câmpenilor, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt jumătate din stolă și ajutorul de stat pentru capelani.

Doritorii a ocupa acest post să trimită, până la termenul convenit, rugățile concursuale cu documentele recerute de legile în vigoare la subscrisul oficiu și să se prezinte la biserică, spre cunoaștere, cântare și eventuală servire.

Câmpeni, 5 Iunie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
prot.

Nr. 289/1914.

(487) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna Craiva (cl. III.) se scrie nou concurs cu termen de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele, cu întregirea prescriasă dela stat sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subscrisul oficiu, în termenul susindicat, îndatorându-se concurenții a se prezenta — pe lângă observarea normelor reglementare — în o Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba-Iulia, 4 Iunie 1914.

Oficiul protopresbiteral român ort. al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 312/1914.

(496) 1-3

Concurs repetiț.

Conform ordinului Preaeveneratului Consistor Nr. 5890 Bis. 1914, se publică a treia oară concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“ pentru ocuparea postului de paroh, în parohia de clasa a I-a **Bărești** cu filiile **Dumești** și **Luncșoara**.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. cu ceaziunea întregirii dela stat.

Reflectanții au în termenul deschis a-și înainta concursurile oficiului protopresbiteral din Iliia, având — cu prealabila încuviințare a oficiului protopresbiteral — a se prezenta în vre o Duminică ori sârbătoare, în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Iar întrucât nici pentru astădată nu vor fi reflectanți cu calificățiunea prescriasă, se vor candida concurenți cu orice fel de calificățiune preotească.

Iliia, la 10/23 Iunie 1914.

Oficiul protopresbiteral:

Z. Mureșan
protopresbiter.

Szebenvármegye alispánjától.

6066/1914 alisp. sz. (497) 1-3

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye százebesi járásban nyolc jelöltnek fogadják a jövő május 20-án törvényhatóság utmesterei állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetnek.

Ezen állással járó illetmények a törvényhatóság utmesterei szolgálatai viszonyairól, minőségéről és hivatalos teendőiről szóó várm. szabályrendelet szabályozza.

Pályázók kötelesk kimutatni, hogy a törvényhatóság utmesterei szolgálatai viszonyairól, minőségéről és hivatalos teendőiről szóó vármegyei szabályrendelet 2 §-ában előirt köpességi vizgát letették, illetve azt letenni kötelesk.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhájják, hogy a szabályszerűen felszerelt és a vármegyei Főispán Urhoz címzett kérvényeiket, valamint nyelvismereteiket igazoló okmányait a V. Ü. Sz. 4 §-a értelmében 1914 évi július hó 28-áig hozám nyujtsák be, mert későbbben ékező pályázatok tekintetbe nem vétetnek.

Nagyszében, 1914 évi június hó 23-án.

alispán h.

Stroia,
várm. főjegyző.

Nr. 119/1914.

(489) 3-3

Licitățiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de P. Ven. Consistor arhidiecezan sub nrul 2752 Epitr. prin aceasta publicăm licitațiune minuendă pentru a da în întreprindere reconstruirea bisericii noastre din **(Felsővidra) Vidra de sus**, protopopiatul Câmpeni, comitatul Torda-Aranyos.

Licitățiunea se va ținea la 13/26 Iulie 1914, 8 ore a. m. la oficiul parohial. Prețul strigării e staverit la 30,000 coroane, iară licitanții vor depune ca vadiu 2000 cor. în bani gata ori bărtii de valoare și vor trebui să aibă garanția recerută.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile mai deaproape se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Din ședința comitetului parohial ținută la 30 Martie 1914.

Iosif Trifa,
par., preș. comit.

George Narița
inv., not. comit. par.

Romul Furdul
protopop.

Nr. 598/1914.

(498) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători în comunele înseaminate mai jos din protopresbiteratul Agnitei se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“, pe lângă următoarele emolumente:

1. **Coves**, a) Salar 600 cor. din repartiție dela popor, solvibil în rate lunare, 800 cor. întregire dela stat; b) Cvarțir natural în edificiul școlii. La alt cvarțir sau relut de cvarțir comuna nu se deobligă; c) Grădina prescriasă de lege în natură.

Învățătorul ales e deobligat a instrua și elevii școlii de repetiție, a cerceta în Dumineci și sârbători biserica cu elevii, și a cânta la liturghie. Căice vor putea forma un cor cu tinerimea adultă vor fi preferiți.

2. **Ruja**, a) Salar 600 cor. repartiție dela popor plătit în rate lunare anticipative, 540 cor. ajutor dela stat; b) 5 stânjini lemne de foc din pădurea comunală, pe care învățătorul are să și-le facă și aducă pe spesele sale; c) Cvarțir în școală constând din 2 odăi, o bucătărie, o cămară, o pivniță și pod și grădina de legumi.

Pentru acestea învățătorul e dator să instrueze conștientios copiii în școală, și să cânte cu ei în Dumineci și sârbători în biserică sf liturghie. Asemenea după posibilitate și la Utrenie să ajute cantorului. În sările de iarnă să țină cel puțin de 2 ori săptămâ la școală cu adulții.

3. **Țichindeal**, a) Salar: subvențiune dela Preaeveneratul Consistor arhidiecezan 300 cor. dela comuna politică 323 cor., 5% din arunc 97 cor. sumele acestea se plătesc în rate lunare anticipative. Folosirea a două lunci în preț de 160 cor. în total 880 cor. Restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales; b) Cvarțir în natură în edificiul școlii constatator din 1 odăe, culină și antișambrel. La alt cvarțir sau relut comuna nu se deobligă; c) 1/4 jug. grădina.

Dela învățătorul ce se va alege se cere să conducă elevii și să cânte cu ei în Dumineci și sârbători în biserică, să nu fi fost tras în cercetare disciplinară, ci să fi avut până acuma o purtare morală bună și neexceptabilă atât din parte forurilor bisericești, cât și administrative.

Cererile de concurs întregite conform legii și regulamentelor în vigoare cu documentele necesare, să se aștearnă subscrisului oficiu protopopesc în termenul susindicat și concurenții să se prezenteze până la alegere în vre-o Duminică sau sârbătoare în comună pentru care au petiționat la biserică, spre a face cunoștință cu poporul și a-și arăta desteriritatea în cântări și tipic.

Agnita, 10 Iunie 1914.

Oficiul protopopesc al Agnitei, în înțelegere cu comitetele parohiale concernate.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 382/1914.

(481) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II, **Valea-Bulzului**, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele fasonate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat și cu prealabila încuviințare, se vor prezenta la biserică spre a cânta și predica, resp. celebra.

Abrud, 23 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 367/1914 prot.

(494) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II a **Chernesig** cu filia **Curtifaia**, din tractul M.-Oșorheiului — devenită vacantă prin strămutarea parohului — **Pavel Suci** în parohia Dava, pe baza ordinului consistorial din 29 Aprilie a. c. Nr. 4453 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele statorite în coala B. și specificate în protocolul luat în comitetul parohial ținut la 5/18 Martie a. c.

Alesul va avea se solvească la fondul tractual suma de două sute (200) coroane statorită în sinodul protopopesc prin concluzul XIII. luat la 28 Februarie 1906 și aprobat sub Nr. 5056 Epitr. 1906.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele recerute se înaintează subscrisului oficiu conform § 32 din regulamentul pentru parohii.

Concurenții, după primirea prealabilei lor încuviințări până inclusive 8 zile înainte de alegere se pot înfățișa în biserică spre a cânta și cuvânta, eventual a și celebra și a face cunoștință cu alegătorii.

Murăș Oșorhei, la 6/19 Iunie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 336/1914.

(492) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III a **Ceru-Băcăinți** prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie pentru a cânta, cuvânta, eventual celebra, cu știrea și învoirea protopopului.

Geoagiu, (Algyózy), 6/19 Iunie 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geoagiu în conțelegere cu com. parohial.

Ioan Popovici
protopop.

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III. **Idiciu** prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele fasonate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat, și cu prealabila încuviințare se vor prezenta în o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta și predica, resp. celebra.

Mediaș, 30 Maiu 1914. (488) 3-3

Oficiul protopresbiteral gr. oriental român al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mirea
protopop.

Contabilitate dublă

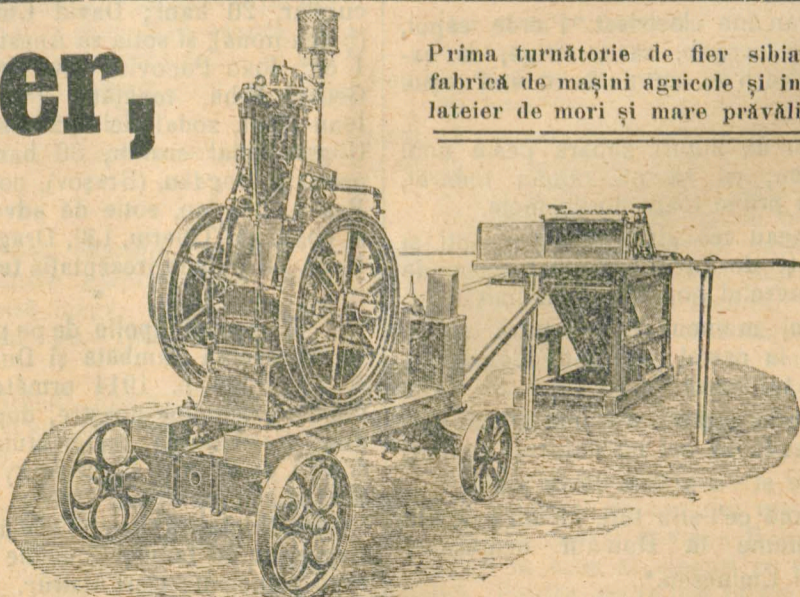
și **calligrafie** în 6 săptămâni se poate învăța perfect. Succes garantat. Scrisori de mulțumită și recunoștință stau la dispozițiunea ori și cui Sibiu, strada Fingerling Nr. 1.

(472) 9-15

Sam. Wagner,**Atențiune!**

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietri de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piua pentru abale (postav), tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găsește toate sculele pentru meseriași, fierar,

Prima turnătorie de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, lăteier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszében, Târgul făinii — Nr. 1 —

tâmplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea celui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă. (410) 16-52

Cataloge se trimit gratis și franco.